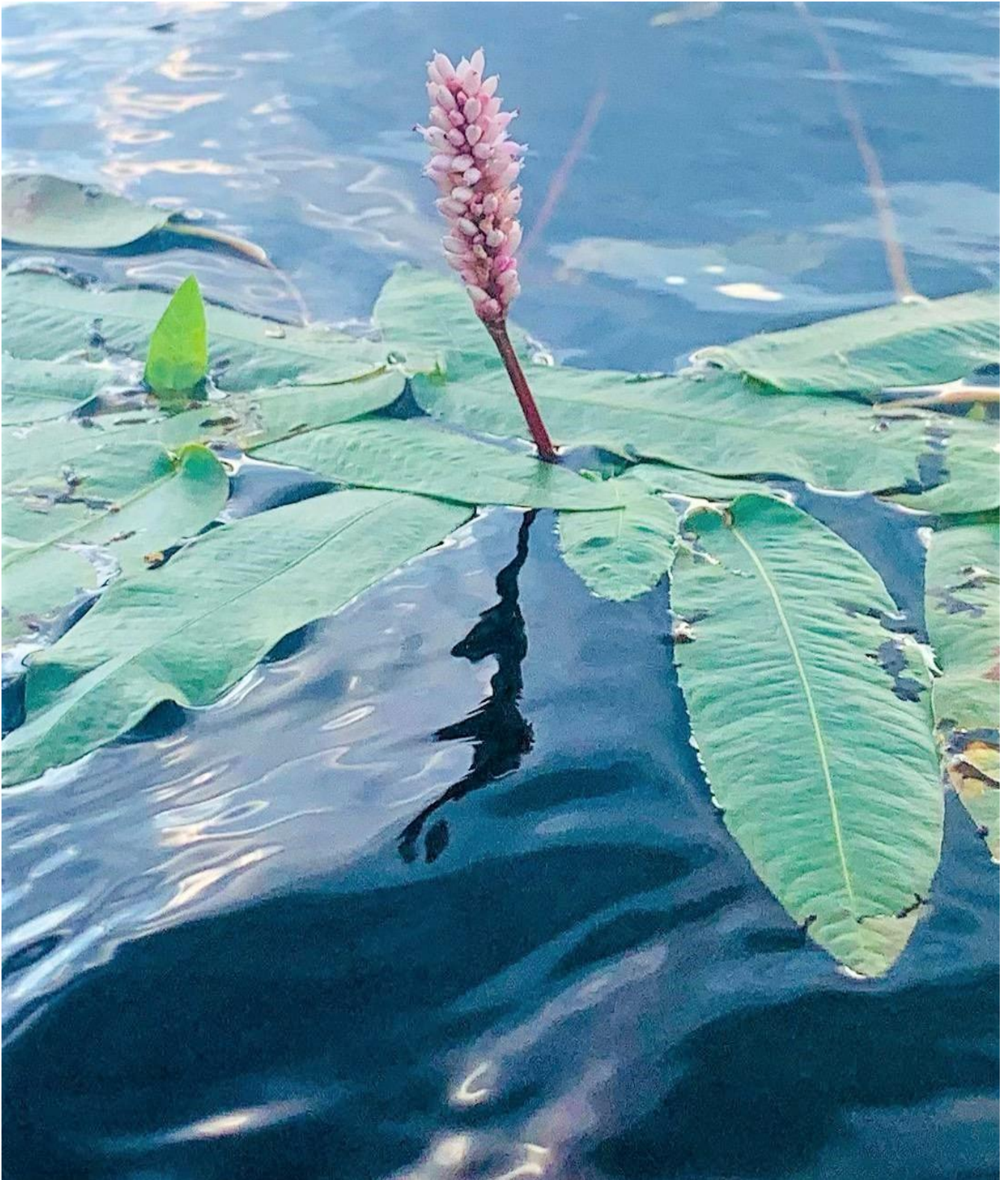

KUOHETJÖEN SANOMAT 9.2021

Vesitatar Kukkialla

Kuva: Johanna Vuoksenmaa

Kuva liittyy jäljempänä olevaan Johanna Vuoksenmaan kirjoitukseen.

KUOHUJOEN SANOMAT

Puolueista, rahasta ja ilmoituksista riippumaton aikalaisen ilmainen uutislehti. Päätoimittaja: Arnold Kirveskoski, kylätoimittaja Yrjö Järventausta, lintutoimittaja Edvard Kuiri, kalatoimittaja E. Kiviriippa ja kulttuuritoimittaja Rafael Martikainen. Logo; Kylän nimikkolintu, kuva Tapani Lindstedt. Toimituksen osoite: Posentie 2, 14980 Kuohijoki, e-mail: raimo.maurola@elisanet.fi GSM 0408228192. Yhdestoista vuosikerta n:o 9/ 22.7.2021

Pääkirjoitus

Mitäpä sitä kesästä kiriottaisi, kun jokainen on se tuntenut nahoissaan. Kuumat päivät ja lämpöiset illat, se on ollut monien toivomus vuosikausia. Vaan ei se kaikille ole kelvannut, vanhuksille, sairaille ja niille, jotka ovat joutuneet työskentelemään ilman kesälomaa. Tukalaa se on ollut noille ryhmille, kuin myös kalamiehille, jotka ovat kuluttaneet aikaansa suorimalla verkkoja.

Metsämarjojen sadon kerrotaan jäävän kuivuuden johdosta tavanomaista vähäisemmäksi. Pohjaveden pinta on selvästi laskenut, josta seuraa kaivojen kuivumisia. Onneksi Luopioisissa on K-market, josta saa kauppareissun ohella maksutta noutaa vettä omaan astiaan.

Miten mahtaa olla metsän eläinten laita? Mikäli helteet jatkuvat ja kun hirvikärpäset ilmaantuvat aikanaan, se tietää tukalia aikoja myös koti - ja metsän eläimille. Koiriakaan ei voi juoksuttaa ulkona. Hirvihavainnoista ei ole toimitukselle ilmoitettu. Ei myöskään metsäkanalinnuista. Mutta kukapa näillä helteissä siellä olisi ollutkaan havaintoja tekemässä.

Hiljainen on kylätie. Arvatenkin ihmiset ovat pysytelleet helteiden, johdosta pirteissään. Joella kalamiesten veneet ovat olleet enempi rannalla. Mikä lie vaivaa vesilintukantaa. Toimitukseen tietoon on tullut vain muutamia havaintoja joutsenista ja kanadanhanhista. Niistä tuonnempana.

Juuri kun oltiin pääsemässä koronan suhteen normitasolle, kerrottiin neljännen aallon saapumisesta – joten naamiaiset tulevat jatkumaan.

Kaikesta huolimatta hyvää kesää ja mukavia lomapäiviä.

Tervehtien *Arnold Kirveskoski*
Päätoimittaja

Lintuasias

Lintutoimittaja Edvard Kuiri

*4.7.2021

Kalasääksen pesälle kuuluu edelleen huonoa. Kuten jo viime numerossa kerroimme, sääkset lienee hylänneet pesän korjaustoimet. Pesäpuu on alkanut kuivua latvasta päin. Se enteilee puun elinkaaren lopun lähestymistä. toimittaja havaitsi, että pesän reunalla istui pienikokoinen pitkäpyrstöinen haukka, joka veneen lähestyessä nousi lentoon ja kierteli lähistöllä, kunnes veneen kaikottua kauemmaksi, se palasi heti takaisin pesäpuulle. Väritystä ei vastavaloon pystynyt määrittämään. Kyseessä on mitä ilmeisemmin tuulihaukka. Sehän ei koskaan rakenna itse pesäänsä, vaan pesii esim. vanhoissa variksen pesissä. Siis, miksei se pesisi myös hylätyssä kalasääksen pesässä. Harmillista jos kalasääkset ovat sen hylänneet Sääksi yhdistyksen hyvin korjatun pesärakennelman. Toivoa sopii, että ehkä ensi vuonna tai myöhemmin ne ottavat pesäpuun jälleen omakseen.

*13.7.2021 Joella kanadanhanhi 5 poikasen kera.

*15.7.2021 Hannu ja Kerttu joella vain kahden poikasen kera. Muita poikasia ei näkynyt, joten ne ovat lienee menetetty.

Kylällä nähtyä ja kuultua

Kylätoimitaja Yrjö Järventausta

*Veparin kesäkauppa

Lauantaina 3.7.2021 koitti jälleen odotettu päivä: Kesäkauppa avattiin klo 11.00. Väkeä oli melkein jonoksi asti odottamassa h-hetkeä. Se koitti, kun Tarja Alikippari avasi oven. Alkoi kilpajuoksu jääkaapille hakemaan Tarjan kuuluisaksi tullutta kaalilaatikkoa. Toimittajakin ehti saamaan omansa. Paljon muutakin hyvää Tarja oli tehnyt myyntipöydälle. Ja kauppa kävi.

Kesäkauppa on vuodesta toiseen edelleen pitänyt pintansa ostospaikkana, kuin myös kylälaisten ja kesäasukkaiden kohtauspaikkana.

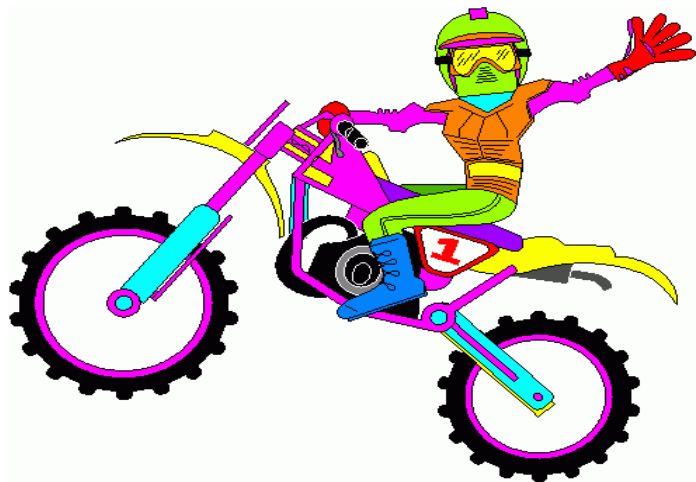
Uutuutena Veparilla kaupan oli taidetta. Kylä sai nimittäin viime vuonna uudet asukkaat, Petri ja Senja Räisäsen, joista Senja osoittautui kuvataiteilijaksi. Hän on ehtinyt tehdä huomattavan määrän kyläaiheisia hienoja akvarelleja.

Maskin takana taiteilija ite.

Teos saaliskaloista.

Toimittaja osti kalataulun. Useita muita tauluja varattiin heti ensimmäisen viidentoista minuutin kuluessa. Kyläaiheset taulut ovat hienompia kuin digikuvat, jotka yleensä päätyvät pilveen tai poistetaan aikanaan roskakoriin. Jotkut digikuvat pääsevät kuitenkin tämän lehden sivuille. Taulut sen sijaan päätynevät asuntojen seinustoille.

*3.7.2021 Helvetin Tunarit jokavuotisella Kukkiän kierroksella. Oikealla Keku!

*13.6.2021 Kunnallisvaalit Pälkäne

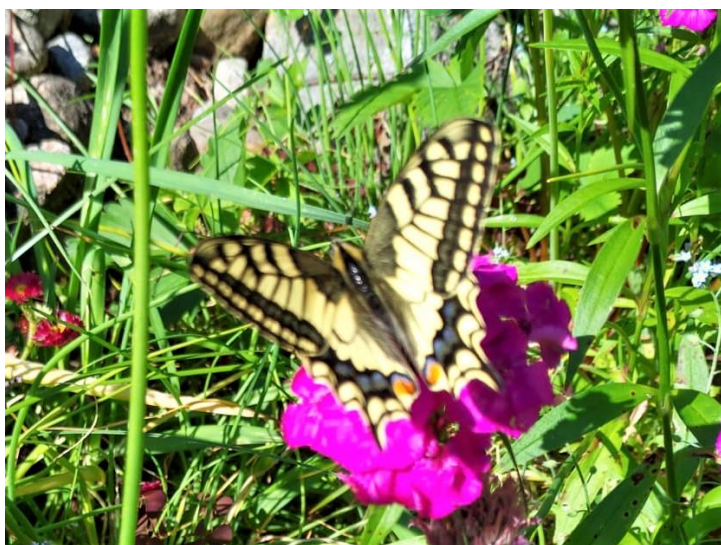

Vaalitulos vahvistettiin 16.6.2021.

Pälkäneeltä valittiin 27 valtuutettua. Kylältä valittiin

Jouko Saarikko.

Pälkäneen äänestysprosentti 58,8 ja äänestäjiä 3088

*2.7.2021 Marja-Liisa Lehtimäki kuvasi ritariperhosen.

*9.7.2021 Vietettiin lauluiltaa Veparilla.

Nyt jo tutuksi tullut Tero Välimäki soitti ja laulatti yleisöä, joka koostui pääasiallisesti naisista. Äijät loistivat paljolti poissaolollaan!

*Sappeen tietä paikattiin vihdoon 9.7.2021 vastaisen yönä. Se on kauan odotettu toimenpide. Jäi sinne silti joitain kuoppia.

***Sinikka Peura**

HEIPPA, TUOSSA ALLA JOHANNAN KIRJOITUS - PYY SIN HÄNTÄ KIRJOITTAMAAN KUOHIOJEN SANOMIIN JUTUN !

Vesideiteillä Kuohijärven, Kuohiojen ja Kukkiän kanssa

Kesän hikisimmäksi ennustettuna torstaina 15.7. pääsin vihdoon tuplarokotetun äitini kanssa kyläreisulle Kuohioelle. Vaikka enoni exän, Sinikka Peuran tapaaminen jo sinänsä olisi ollut riittävä houkutus vierailulle, haaveilin myös Kuohijärven ja Kukkiään tutustumisesta.

Olen intohimoinen avovesiuimari ja vesifiilistelijä. Vuodesta 2011 alkaen olen yltyvällä innolla kiertänyt kokemassa ja kokeilemassa Suomen järviä ja lampia. Vuonna 2019 ilmestyi Otavan kustantamana kaksikielinen Vesiystäviä-Lakefrieds -kirjakin. Se sisältää 101 järven tunnelmoinnit eri puolilta Suomea. Kukkiä oli päässyt kirjanikin sivuille Aitoosta uituna, mutta Kuohijärven en ollut koskaan aikaisemmin vierailut.

Sinikka toimi assistenttini ja kuljetti minut Kuohijärven puolelle venerantaan, mistä aloitin uimataipaleeni. Kuohijärvi tuntui kesäisestä lämmöstään huolimatta vähän alkukantaiselta ja selkeästi urosjärveltä, hän tuntui olevan aika parrakas ja muutenkin karvainen kaveri, joka ei suuremmin jutellut, mutta kosketteli ihan kivasti ja oli passiivisen ystävällinen siinä ympärilläni.

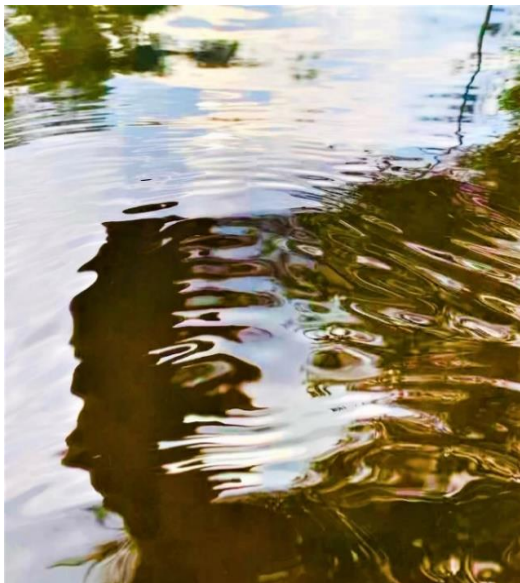
Kuohiojen suulla tunsin, että virta hiukan kiihdytti vauhtiani. Kuohiojoki kannatteli minua mukavasti ja uinti rullasi iloisesti eteenpäin. Joesta syntyi aika svengaava vaikutelma, se virtasi leppoisaan tahtiin, mutta jollain tapaa rytmikkäästi. Jos Kuohioelle antaisi

inhimillisen muodon, se olisi rastatukkainen hymyilevä nuorimies, joka kuuntelisi reggaeta eikä hötkeytilisi turhaan mistään.

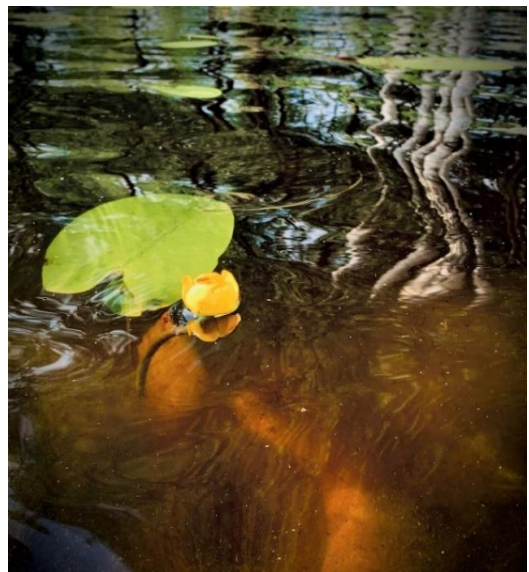
Kukkian suulla tunsin miltei kuuman halauksen, veden tuntuma muuttui selvästi. Myös maisema avautui uudenaikaisena. Kukkia on ihana hippityttö, todellinen luonnon kaunotar ja ihastuttavan pehmeä kosketuksessaan. Mieliala saattaa tosin vaihtua äkisti, kivi kopsahtaa polveen ja jalka kuopaisee syvemmältä kylmempääkin vettä. Luulen, että Pekka Streng on kuvaillut Kukkiaa kappaleessaan Puutarhassa: ”Annabella tanssii puutarhassa, missä kiertelee taimia kastelemassa. Roope Hattu kertoo niille tarinoita, sillä kukat ovat hyviä kuuntelijoita. Saniaispuita ja sammakoita, peikkoja, keijuja, päivänkakkaroita. Sinun sydämestäsi pulppuilevat monet lähteet.” Juuri tuolta tuntui Kukkia.

Uintimatkan varrella tapasin paitsi viehättäviä vesilintuja, kaloja ja sudenkorentoja, myös vähemmän viehättäviä paarmoja. Veneilevät ihmiset moikkailivat iloisesti, melojaisia poikineen varmisti, että todellakin jaksaisin uida ja yhden mökin pihassa istuneet joenvarsiasukkaat vitsailivat myöhästymisestäni Aitoon kirkastusjuhlista. Kaiken kaikkiaan tuo kahden ja puolen kilometrin uintiretki jäi mieleen yhtenä kesän kohokohtana. Kiitos Kuohijärvi, kiitos Kuohijoki, kiitos Kukkia ja kaikki alueen mainiot eläjät. Myös ne paarmat. Kuvia alla.

Johanna Vuoksenmaa

Kuohijärvi

Kuohijoki

Kuvat: Johanna Vuoksenmaa

Hyönteisasiä

Hyönteisasiantuntijamme Arto Tyrni on jälleen ilahduttanut hyönteisraportillaan ja parilla kuvalla, jotka löytyvät osoitteesta: [wikimedia commons](https://commons.wikimedia.org/).

Se *Apatura iris* on se häiveperhonen ja *Apatura ilia* pikkuhäiveperhonen.

HYÖNTEISMYÖNTEISTÄ KELIÄ ?

Kuluva kesä on ollut varsin kummallinen myös hyönteismaailmassa. Alkukesä oli viileä ja sateinen, sitten kuiva ja harvinaisen, ellei jopa ennätysellisen lämmin. Kovin kuiva sateeton jakso aiheuttaa hyönteisillekin runsaasti ongelmia, jotka saattavat sitten heijastua jopa ensi kesän hyönteistilanteeseen. Mutta jos katsoo asiaa ainoastaan vaikkapa hyttysnäkökulmasta, voi ajatella, että onpa ihan mukava, kun ovat vähentyneet. Syy tähän on sellainen, että aluksi lämpimän sään vallitessa aikuisia hyttysiä kuoriutuu massoittain, mutta kuivan ja kuumen kelin vain jatkuessa hyttystoukkien asuttamat ojat, painanteet ja kaikkinaiset pienemmät lätäköt kuivahtavat eikä sitten uusia lentelijöitä enää tule. No, tilannetta sitten paikkaavat erilaiset paarmat. Ja saattaapa hyvinkin olla, että nuo metsiemme pikku ystävät, hirven täikärpäset eli lyhemmin hirvikärpäsetkin voivat kuoriutua rahtusen normaalia aikaisemmin.

Mutta, jos palaan tuohon hiukkasen paremmin tuntemaani hyönteisryhmään, eli perhosiin, onpa silläkin puolella havaittu outoja ilmiöitä. Sateinen ja koleamman puoleinen alkukesä viivästytti ns. kevätlajeja, sitten seurannut sää sitten aikaisti joitakin loppukesän lentelijöitä. Valtakunnallisestikin oli havaittu, että pieni ja yleinen kangasperhonen sekä yleensä loppupuolella kesää lentonsa aloitteleva komea ja iso keisarinviitta oli havaittu useammaltakin paikalta samaan aikaan lennossa.

Pitkään jatkuva kuiva lämpöjakso toki vaikuttaa monella muullakin tavalla. Kasvusto kuivuu, joten toukkien ravintokasvit kuihtuvat, tai vähintään kärsivät muuten. Aikuisten perhosten, niiden, jotka käyttävät aikuisina ravintoa, mesilähteet käyvät niukoiksi eikä se ylenmääräinen lämpö niillekään ihanteellinen olotila ole. Aamulehdessäkin kehoitettiin tarjoilemaan lämmössä nuutuneille perhosille pumpulituppoon imeytettyä vissyvettä tahi punaviiniä. Loppukesän perhosten muodonvaihdos, siis kotelosta kuoriutumisen, kaipailee myös kosteutta. Varmaankaan ei keneltäkään ole jäänyt huomioimatta, että tämä vuosi on ollut hyvin suotuisa yleiselle nokkosperhoselle, joka oli muutama vuosi sitten pahasti "alamaissa" eli kovinkin vähälukuinen. Nokkosperhosväkeä vaivasi myös virustauti, joka aiheutti kannan putoamisen radikaalisti. Nyt saattaa olla, että monen vuoden jälkeen tuo tavallinen nokkosperhonen on taas kärkipäässä noissa linjalaskentakartoituksissa päiväperhosten osalta. Metsänokiperhosta, sitä mustahkoa oransseilla silmätäplillä varustettua, on myös runsaasti liikkeellä, koska on pariton vuosi. Se näet on kehitykseltään kaksivuotinen.

Hyönteiskatsauksen lopuksi on sitten jonkinmoisen jymyuutisen paikka. **Kesäkuun loppupuolella kylämme lintuekspertin kanssa jutellessa hän tiedusteli, olenko nähnyt ritariperhosta, ja kerroin yhden nähneeni. Sitten puheeksi tuli, että Kulonpalon tien kieppeillä oli ollut häiveperhonen.** No, kuitenkin ensiksi ajattelin, että ehkäpä kuitenkin olisi ollut näillä nurkilla jälleen kovin harvinaistunut haapaperhonen, molemmat kuitenkin erittäin suuria päiväperhosia. Haapaperhosen naaras on Suomen suurimpien päiväperhosten

huippua. Häiveperhosia on Suomesta tavattu kahta lajia, isohäiveperhonen on etupäässä aivan etelärannikon eläjä, sisämaasta kovin harvoja havaintoja. Pirkanmaan ensihavainto oli 6.7. -19 Valkeakoskelta Sointulasta, viime vuodelta yksi havainto niin ikään Valkeakoskelta Korkeakankaalta (THS tiedot)

Häiveperhoset ovat saaneet nimensä koiraan värityksestä, kun valo osuu oikeassa kulmassa muuten mustanruskeisiin siipiin, ne hohtavat kirkkaan sinisiltä. Siipisuomuissa ei varsinaisesti ole "väriä" vaan suomun rakenne on sellainen, että tietyssä kulmassa tulee tuo sinihohde, samaa ominaisuutta on esimerkiksi tropiikin morphoperhosilla. Elintavat niin haapa- kuin häiveperhosilla ovat lajityypillisiä, erittäin harvoin niitä näkee kukilla. Ovat ns. latvuslentäjiä ja tulevat maahan lähinnä imeskelemään mm. soratieltä kosteutta (suoloja), eläinten jätöksiä ynnä muuta. Tuohon suolanhakureissuun sitten liittyy huomattavia uhkatekijöitä, eivät ne ymmärrä liikenteen haasteita. Törmäävät ajoneuvoihin tai sitten kesken nautinnollisen kosteuden (ja siis suolan) talteenoton jäävät pyörän alle. Ja totta kai, kun nyt on kuivaa, suolatasapaino on haaste. Suolat taas ovat lisääntymiselle olennaista tarveainetta. Toki muitakin perhosia voi havaita maanteillä, esimerkiksi suruvaippa ja pihlajaperhonen moista harrastavat, ja myös tällä seudulla yleistynyt karttaperhonen, jonka syyspolvi on kuin minikokoinen haapaperhonen, musta ja valkoisilla täplillä. Kesäpolvihan on taas kuin minikokoinen nokkosperhonen.

Ja sitten se uutisluonteinen ilmoitus. Sattuipa käymään niin että sain varmat havainnot niin häiveperhosesta kuin myös pikkuhäiveperhosesta.

Luopioisten (juu, sen vanhan kunnan) lajilistan numero 1246 on nyt pikkuhäiveperhonen ja 1247 sitten häiveperhonen.

Pikkuhäiveperhonen on myös Pälkäneelle uusi laji, ja saattaapa olla, että koko Pirkanmaallekin. Selvityksessä on, onko 4.7. -21 aikaisin havainto. Saattaa hyvinkin olla.

Kun päätoimittaja esitti toiveen jostain hyönteisjutusta, selvittelin hieman noita häiveperhos-asioita. Sisämaassa kun molemmat lajit ovat kovin harvinaisia, on todennäköistä, että kyseessä on ollut jonkin asteinen vaellus. Voimakkaina lentäjinä niillä ei suotuisten ilmavirtausten avustuksella ole mitään ongelmaa loikata esimerkiksi Virossa.

SPS:n Risto Haverinen tiesi kertoa, että Virossa oli ollut "massoittain" häiveperhosia, jotka olivat tulleet etelämpää Euroopasta ja Itä-Euroopasta, epäili että kuumuutta ja ravinnon puutetta pakoon pohjoisemmaksi. **Voipa olla, että Kuohijoenkin häiveperhoset ovat noita etelän turisteja.** Haverinen kehotti tarkasti tutkiskelemaan, josko näkyisi myös muita etelän lentäjiä kuten kirsikkaperhosta tai isonokkosperhosta. Jää nähtäväksi.

Arto Tyrni

Ötököistä

10.7.2021 Risto Keino Kirjoitti:

Kaikki ötökät eivät kärsi helteestä, eikä lämpöisistä vesistä. Tänä kesänä tuntuu, että vesimittareita on enemmän kuin normi kesänä. Tyynellä kelillä niitä on lauttanaan järven selälläkin. Koskaan en ole nähnyt sellaisia lauttoja.

Ampiaisia on ollut vähänlaisesti, mutta siellä missä on pesä, niin se on tosi suuri ja sakkia on pilvin pimein!

Kuka se tässä on: kysyy Ripa?

Kalastuksesta

Kalatoimittaja *E. Kiviriippa*

Kellon lähestyessä 12 muuan ravustaja odotti h-hetkeä.

Sillan pielessä on pelustus-
rengas, kaiken varalta.

Kylän yhteisöjen ja yksityisen ilmoituksia

**Kuohijoen sillalla tavataan
Unikeon aamu 24.7.2021
klo 9.00 alkaen**

**Unikeon herätys
Pälkäneen kunnan tervehdys
Kukituksia
Köydenvettoa kyläläiset vastaan mökkiläiset
Musiikkia ,yhteislaulua,tanssia
Arpajaiset
Sillalta siirrytään Veparille - kyläyhdistys tarjoaa
munkkikahvit
Tero Välimaa kitaroineen soittaa ja lauleskelee
TERVETULOA!**

Tietosuojalauseke

Kuohijoen Sanomat on kylälle suunnattu ja harrastuksena toimitettu, ilmainen silloin tällöin sähköpostissa piilokopioina jaettava lehti. Lehti suojaa tilaajien yksityisyyttä soveltuvan lainsäädännön mukaisesti.

Tilaajatiedostoon tallennetaan tilaajan tahdon mukaisesti tilaajan nimi ja sähköpostiosoite sekä mahdolliset muut tilaajan antamat tiedot kuten puhelinnumero tms. Tietoja ei luovuteta muihin tarkoituksiin.

Tilaajatiedot ja niiden käyttö

Tiedot kerätään ainoastaan siihen tarkoitukseen, että Kuohijoen Sanomat voidaan lähettää tilaajilleen. Tilaus katsotaan suostumukseksi rekisteriin. Tilaajan tiedot poistetaan pysyvästi, kun tilaaja on ilmoittanut lopettavansa tilauksen. Lehden lakatessa tilaajatiedosto tuhoetaan pysyvästi.

Rekisterinpitäjä: Raimo Maurola, Minttutie 28 D 27 01300 Vantaa, puh. 0408228192 raimo.maurola@elisanet.fi